

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Саса С.В. стосовно Висновку Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (в частині скасування депутатської недоторканності) (реєстр. № 6773) вимогам статей 157 і 158 Конституції України

Конституційний Суд України 6 червня 2018 року надав Висновок у справі за конституційним зверненням Верховної Ради України про надання висновку щодо відповідності законопроекту про внесення змін до Конституції України (в частині скасування депутатської недоторканності) (реєстр. № 6773) вимогам статей 157 і 158 Конституції України № 1-в/2018 (далі – Висновок).

У Висновку Конституційний Суд України визнав таким, що відповідає вимогам статей 157 і 158 Конституції України, законопроект про внесення змін до Конституції України (в частині скасування депутатської недоторканності) (реєстр. № 6773) (далі – Законопроект), яким пропонується виключити частини першу та третю статті 80 Конституції України.

На підставі статті 93 Закону України „Про Конституційний Суд України“ висловлюю окрему думку щодо Висновку.

Конституційний Суд України вже надавав Висновок від 16 червня 2015 року № 1-в/2015, який стосувався, зокрема, скасування недоторканності народних депутатів України. В окремій думці щодо цього висновку я висловлював свої позицію, а також застереження та побоювання щодо наслідків скасування депутатської недоторканності. Викладене у пункті 1 вказаної окремої думки¹ є актуальним і стосовно Висновку.

Крім того, вважаю за доцільне зазначити таке.

Згідно з Конституцією України носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ; народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування (частина друга

---

¹ <http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/ndf/1-v/2015-6.pdf>

статті 5); єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України (стаття 75); виключно законами України визначаються організація і порядок діяльності Верховної Ради України, статус народних депутатів України (пункт 21 частини першої статті 92).

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України „Про статус народного депутата України“ від 17 листопада 1992 року № 2790–XII зі змінами народний депутат України є представником Українського народу у Верховній Раді України і уповноважений ним протягом строку депутатських повноважень здійснювати повноваження, передбачені Конституцією України та законами України.

Перед вступом на посаду народні депутати України складають перед Верховною Радою України таку присягу: „Присягаю на вірність Україні. Зобов’язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу. Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов’язки в інтересах усіх співвітчизників“ (частина перша статті 79 Основного Закону України).

З метою забезпечення здійснення депутатських повноважень у статті 80 Конституції України передбачено депутатську недоторканність. Відповідно до Основного Закону України народні депутати України не мають абсолютного імунітету та можуть бути притягнені до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані за згодою Верховної Ради України. Відповідна процедура визначена у Регламенті Верховної Ради України, затвердженому Законом України „Про Регламент Верховної Ради України“ від 10 лютого 2010 року № 1861–VI зі змінами.

Законопроектом пропонується виключити частини першу та третю статті 80 Конституції України, а частина друга цієї статті фактично втратила актуальність у зв’язку з декриміналізацією юридичної відповідальності за образу чи наклеп.

Таким чином, народний депутат України у разі виключення зі статті 80 Конституції України частин першої та третьої буде позбавлений депутатського імунітету та стане вразливим об'єктом для політичних переслідувань. З огляду на це виникає питання, чи зможе народний депутат України як представник Українського народу повноцінно виконувати свої повноваження та присягу – захищати суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу, якщо він сам не буде захищений.

Суддя
Конституційного Суду України

С. В. САС